

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG

7DE ÅRG.

DEN 19 AUGUSTI 1906.

N^O 47

OBS. Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes. **OBS.**

INNEHÅLL: Kristina Nilsson, Grefvinnan Casa Miranda. — Ett Kristina Nilsson-Galleri. — Teaterägarekongressen i Stockholm. — Svensk Utsädesförenings 20-årsjubileum. — Örlogsfloottans kyrkogård. — Svensk vattensport. — Från drottning Sofias sommarvistelse å Kolmården. — K. F. U. M.-sångarne i Amerika. — "En hälsning från vildmarken" af O. A. G. W. — Brokigt utomlandsnytt. — Veckans porträttgalleri. — Det franska ålderdomshemmet för dramatiska artister.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1906

KRISTINA NILSSON, GREFVINNA CASA MIRANDA.

ETT 50-ARSJUBILEUM.

Vid sommarmarknaden i Ljungby köping för i år ett halft århundrade sedan sutto några herrar till bords i gästgivarvärdens stora sal. Under måltidens lopp inträdde i salen en pigg trettonårs flicka af de vandrande musikanternas släkt, stämde sin fiol och frågade utan allt för mycken blyghet om herrarne tillåte henne att sjunga en visa till deras förnöjelse.

Kanske utan att ens afvakta den äskade tillåtelsen stämde hon upp. Det var en förvånande klar och ren stämma och särskildt en af åhörarna lyssnade med stor öfverraskning. Denne var härads höfding Fredrik Tornérhjelm.

Sedan fiolen och sången tystnat vinkade han barfota-artisten till sig. Hon tittade orädd och spjufveraktigt på honom. Du är för god att gå omkring och sjunga på marknader, sade han. Om du vill skall jag hjälpa dig till något annat och bättre.

Ja, icke var ett sådant tillbud att afslå. Ögonen lyste till af ifver utan att skalken slocknade. Det andra och bättre var ju något ovisst och underbart, just en sådan plötsligt lockande äfventyrsstig som ett sjungande vandrarebarn är ute för att finna. Gud vet om det icke var med knapp nöd som respekten för de fina herrarna afhöll henne från att hjula på stället af förtjusning — i det konststycket hade hon mängen gång förr skaffat sig utlopp för sin öfversvallande lifsglädje.

Men så kom eftertanken att snegla åt torpet där föräldrarna sutto i fattigdom — dem var det ju hon var ute för att hjälpa. Och så neg lilla Kristina en knix i stället för att hjula och sade nej tack och gick ut och stämde fiolen och sjöng sin allra gladaste visa för en hop trögmänisar till bondpojkar, som sedan de en-

Efter fotografi.

Kitché: Bengt Silfverparre.

SNUGGE, Kristina Nilssons barndomshem.

gång blifvit upptinade till gengäld trakterade med körsbär så mycket hon ville ha — och det var nog inte så litet.

För innerligt väl att hon gjorde som hon gjorde. Ty detta besök i Ljungby blef allt igenom lika lyckadt som början varit. Ja, resultatet var så glänsande, att hon — till ovärderlig lättnad för kommande vandrare-mödor — när slantarne hopräknades fann sig ha råd att för första gången i sitt lif lägga sig till med något som dittills endast varit ett aflägsset längtans mål — ett par skor.

*

Tre och ett halft år senare sjöng Kristina Nilsson från konsertribunen inför själfva hufvudstadens publik!

Hur hade detta tillgått?

Hon hade icke glömt den välvillige åhöraren i Ljungby gästgivarvärd och de frestande löften hon då sjungit sig till. Efter marknadstrumfema och iklädd nya skor hade hon anträdtt en turné tillsammans med en buktalare. Men ju mera dagar ledo, desto ovilligare gingo de nya kängorna bygderna uppigonom. Turnén blef också af kort varaktighet. Hon sökte upp sin fina bekantskap som väl redan till hälften förgätit den lilla episoden i Ljungby. Hon sade att nu slog hon till äfven om handen inte längre var så villigt utsträckt. Det var rena barnsligheter att hon inte gjort det med en gång. Men nu hade alla betänkligheter fått fara.

Efter fotografi.

Kitché: Bengt Silfverparre.

LJUNGBY GÄSTGIVAREGÅRD, där Kristina Nilsson som 13 års flicka blef uppmärksamrad.

1. KRISTINA NILSSON 1866.

2. I »MIGNON» 1868.

3. ALICE I »ROBERT LE DIABLE» 1869.

4. MARGARETA I »FAUST» 1869.

5. LONDONPORTRÄTT 1870.

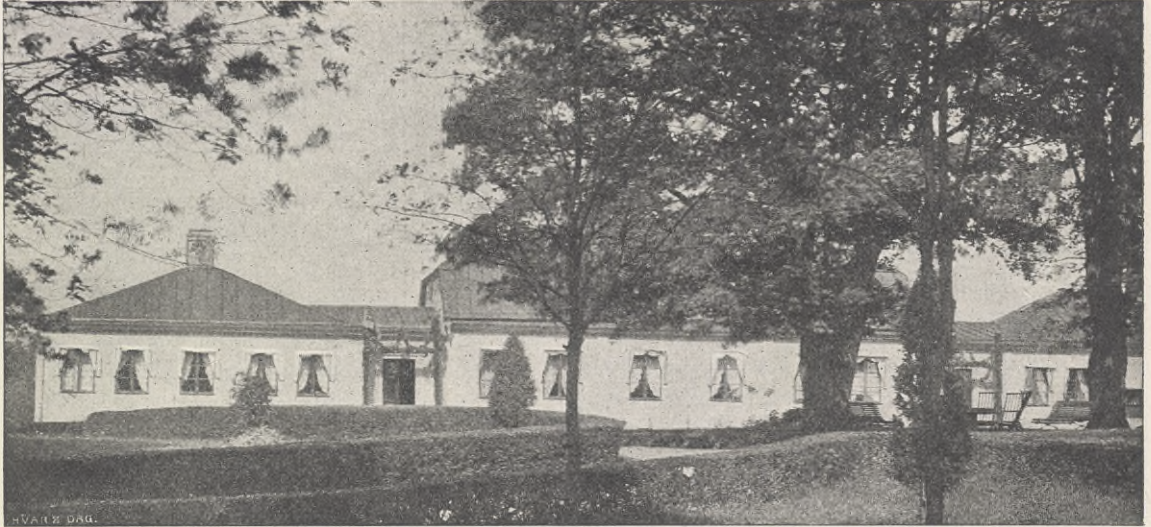
6. I »MIGNON» 1872.

7. VALENTINE I »HUGENOTTERNA» 1875.

8. HELENA I »MEFISTOFELLES» 1880.

ETT KRISTINA NILSSON-GALLERI.

Efter fotograf.

GÄRDSBY, nära Växiö, där Kristina årligen en tid uppehåller sig hos sin brorson och för närvarande vistas.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sthlm.—Öbg.

Efter porträtt.

GREFFINNAN CASA MIRANDA 1895.

Kliché: Bengt Silfverparre

Tornérhjelm var icke längre så säker på sin sak som i första tagenheten. Han stod likväl fast vid sitt löfte. Och för att visa att han menade allvar tog han

flickan med sig till Halmstad, där hon underkastades prof af sånglärarinnan Adelaide Valerius och vann den seger som afgjorde hennes öde.

De stora naturliga röstförutsättningar hon hade kommo nu under skicklig träning först under fröken Valerius', sedan under Franz Berwalds ledning. Och på några få år var torparflickan vorden sångerska.

Hur hennes stjärna från det den nu tändes i hemlandet i norr hastigt steg på sin lysande bana lever ännu i så friskt minne, att det här endast i korthet skall vidröras.

Kort efter sitt offentliga framträdande hemma sattes hon genom Tornérhjelm och äfven Carl XV:s bemedling i tillfälle att vidare utbilda sig i Paris. Vid därvarande konservatorier åtnjöt hon undervisning af Masset, Wartel och Delle Sedie. Den 27 okt. 1864 debuterade hon med glänsande framgång som Violetta i Verdis "Traviata" å Théâtre Lyrique, och blef omedelbart engagerad vid denna scen. Hennes rykte var nästan i ett slag stadfäst, nya triumfer (Ofelia, Margareta, Mignon) lades till den första och de stora städerna i gamla och nya världen täflade snart om att låta sig eröfras. — 1872 ingick hon äktenskap med den parisiske bankiren Aug. Rouzeaud.

Redan 1865 hade hon återvänt till Sverige, men det var fulla 11 år senare hon första gången lät höra sig hemma som världsberömd sångerska.

Hennes stjärna stod ännu i zenit, då hon efter ett 1887 ingånget nytt äktenskap med Don Angel-Ramon-Maria Vallejo y Miranda drog sig tillbaka från det offentliga musiklifvet. Hon är numera bosatt i Paris, men besöker så godt som årligen hemorten i sitt kära Småland.

Det var från scenen Kristina Nilsson betvang världen. Hennes underbart klara röst och stort anlagda sångsätt uppbars af och ingick som led i en mäktig dramatisk framställningskonst. Från konsertribunen med dess anspråk på större intimitet var det intryck hon gjorde på åhörarne mindre.

Kristina Nilsson och Jenny Lind — de namnen sammanställas icke här för att göra någon jämförelse. Men säkert är, att det är icke den förras minsta berömmelse att denna konstellation ovilkorligen bildats.

TEATERÄGAREKONGRESSEN I STOCKHOLM.

HVAR 3 DAGS.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Sthlm—Gbg.

Kamrer A. Ekbohm, Gäfle, ordf. (1), Redaktör Englund, Falun, sek. (2), Redaktör Gartz, Oskarshamn (3), Intendent Ossian Lindgren, Örebro (4), Rådman, t. f. borgmästare Grauers, Oskarshamn (5), Premieraktör Ossian Hamrin, Svenska teaterförbundet och Umeå nya teater (6), Arkitekt Carlsson, Linköping (7), Direktör Hugo Rönblad (8), Grosshandlare Rydbom, Kristinehamn (9), Direktör Salmson, (10), Direktör A. Falck (11), Direktör Otto Lundberg (12), Fröken Karin Svanström (13), Redaktör G. R. Pettersson, Klippans son, Sundsvall (14), Direktör Albert Ranft, Göteborg (15), Direktör Axel Fngdahl, Göteborg (16), Fru Anna Lundberg (17), Grosshandlare Carl Peschel Baroviak (18), Direktör Axel Lindblad (19), Direktör Harald Sandberg (20), Borgmästare C. G. Ewerlöf, Karlskrona (21), Grosshandlare Johansson, Växiö (22), Fru Julia Håkansson (23), Teaterdisponenten Rylander, Hernösand (24).

En kongress mellan landsortsteaternes ägare eller ledarne inom teaterstyrelserna i respektive landsortsstäder såsom inbjudare samt direktörerna för de förnämsta landsortssällskapen har i förra veckan ägt rum i Stockholm, hvarvid en hel del viktiga frågor

behandlades i syfte att åstadkomma ordning och reda inom landsortens teaterförhållanden. Bl. a. bildades en förening, hvari alla Sveriges landortsteaterägare ha rättighet inträda.

SVENSK UTSÄDESFÖRENINGIS 20-ÅRSJUBILEUM.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Sthlm—Gbg.

Landshöfding Tornérhjelm (1), Öfverdirektör von Feilitzen (2), Landshöfding von Oelreich (3), Direktör von Bergen (4), Grefve Corfitz Beck-Friis (5), Professor Winberg (6), Riksdagsman P. Bondesson (7), Godsägare Welinder, (8), Professor H. Nilsson (9), Doktor H. Tedin (10), Doktor Ehle (11).

Sveriges Utsädesförening på Svalöf firade 20-årsjubileum den 1 aug. i samband med sitt sedvanliga årsmöte.

Förhandlingarne vid mötet leddes af föreningens

nitiske och intresserade mångårige ordförande, landshöfding Tornérhjelm samt öfvervoros af representanter för rikets hushållningssällskap samt deltagare från olika delar af landet.

ÖRLOGSFLOTTANS KYRKOGRÅRD.

Följ mig här in mellan pelarna under det åldriga hvalfvet!

Tveksamt går du genom den långa dunkla porten, där du framvisar din inpasseringssedel för den myndige polisvakten, och utkommen på andra sidan träder du på för obehöriga fridlyst mark — det gamla örlogsvarvet på Wittus Anderssons ö.

På närmare håll ser du nu det virrvarr af skrof, skorstenar, master och spiror, du förut sett endast på afstånd, från sjön eller från staden. Du går fram öfver vindbryggan och ut på bron, där de höga skrofvn sedan segeltidens dagar gnissla med sina förtöjningar. Här och hvar "förfångade" af ett eller annat mer eller mindre modärnt pansarfartyg, som af någon anledning ej fått deltaga i årets öfningar, bilda de gamla timrade skeppen högtidligt häck, där du nu går.

Du nalkas repslagareverkstaden och följer dess tusen fot långa bana ut mot väster, förbi de gamla virkesskjulen, där i forna dagar upplagts på tork ofantliga kvantiteter af dyrbart ektimmer, mahognyplankor och teakvirke att sedermera användas till bordläggningar och inredning i stora, tunga linieskepp eller snällseglande fregatter. Då du gått förbi gamla dockan, stannar du framför den höga mur, som omgärdar och likt en klostermur tycks mot den yttre världen vilja skydda detta lilla hörn af varfvet.

Du anar att här innanför, bakom de gråa stennarna, som skymta mellan murgrönslingornas uppiga grönska, är något särskildt, en liten vrå, som i stilla frid gömmer sig för det dagliga springet och den ständiga iden ute på varfvet. Du känner en fläkt af något föräldradt slå emot dig, något som ej hör samman med ångkranar och elektriska vinschar. Med nyfikenhet i sinnet träder du innanför muren och med undran ser du dig omkring — du befinner dig på "örlogsflottans kyrkogård".

Innanför den gamla grönklädda stenmuren, som skyddande reser sig mot landsidan, gifva dig de nykrattade gångarna mellan välskötta gräsmattor och omsorgsfullt klippta buskar intrycket af en fint putsad gammal klosterpark. Åt sjösidan är planterad en syrenhäck. Då vinden från sjön sätter dess grenar i sakt svajning, skymtar här och där det vida, blånande hafvet fram.

Representanten för det så att säga personliga hos de gamla örlogsskeppen, hvilken därför också mest band sjömannens hjärta och af honom älskades nästan som ett lefvande väsen, var galionsbilden i förstäfven.

Då skeppen tjänat ut sin tid, då masken och fiendens kulor beröfvat dem dess ungdoms smidighet och styrka och gjort dem för skröpliga att längre trotsa hafvets stormar och skrofvn måste slopas, bevarades dock alltid skeppets galionsbild. De timrade örlogsmännen med den stora vackra segelrigen hafva dock under utvecklingens gång fått träda tillbaka för nutidens pansarfartyg, och ett och ett försvinna de, lämnande i flottans häfder minnen från sjömanslivets kanske fagraste och mest poetiska tid.

Ännu klappar dock hos hafvets söner hjärtat för de snidade bilder som deras bortgångna bröder älskat och vårdat, och här i denna undangömda, skyddade vrå af det gamla varfvet finner du samlade och gömda galionsbilderna från linieskepp, fregatter och andra segeltidens "men of war". Många af dem hafva nog råkat i glömska nu, då dess timrade bord ej längre finnes kvar, men många ha ock fått sina namn till sena tider ristade i historiens blad.

Skyddade under taket af ett enkelt mausoleum stå de uppställda så många som rymmas och här och hvar under skuggan af ett träd eller en buske skymta andra fram.

Här riktar "Camilla" med blicken mot höjden en pil mot sin egen blottade barm, där långtar "Euridice" med böjdt hufvud och handen lyftad mot pannan ännu efter glittrande böljors kyss. "Fäderneslandet", med brynja å bröstet och hjälmen hvilande på ett svall af rika lockar, lyfter liksom varnande eller avfärvande den ena armen framför sig, medan den andra sakt vidrör det tunga slagsvärdet i bältet. Vid hennes venstra sida blickar Göta lejon bistert fram.

"Karl XIII" bär en eklöfskrans i hvardera handen och englavingar på skuldrorna, medan "Karl XIV Johan", kärf i minen, pekar bort i fjärran med sin krönta spira och fattar kraftigt om svärdfästet med sin vänstra hand. Kungamanteln flyger för vinden och på hans hjässa hvilar lagerkransen. Harnesket på hans bröst och de tunga stöflarna gifva honom utseende af ryttare men alls ej af en representant för böljans välde. "Göteborg" med spjut och sköld och "Fröja" med sin rosenkrans stå vid hans sida.

Med hufvudet kastadt bakåt och ena armen utsträckt samt klädd blott i ett armsmycke och sitt böljande hår intager "Galathée" ännu samma plastiska, långtande ställning, som då hon i svunna dagar flög sin snabba jakt öfver skummande vågor.

Sida vid sida stå "Uladislav" med ett krönt U i sin sköld, "Försiktigheten" och "Åran", trenne nakna kämpagestalter med väldiga muskler. Med frimodiga och lugna blickar tyckas de ännu skåda en fiende i fjärran.

Ensam och imponerande hvilar "Gustaf den store", hjältekonungens byst, med en bakgrund af svenska flaggor och andra symboler från sjömannens värld och i parken under kastanjerna finner du "Valkyrian" i brons, uppvaktad af "Dristigheten" och "Thor".

Men — här stannar du framför något, som alls ej liknar en galionsbild. Det är dock ett gammalt minne, äldre än de flesta af dem du re-

HVARZ DAG

Efter fotograf

ÖRLOGSFLOTTANS KYRKOGRÅRD I KARLSKRONA.

Kliché: Bengt Sjögrensparr.

Amatörfoto.

Kliché: Bengt Silfversparre.

STORSJÖDJURET,

sådant det ter sig för en af våra tillfälliga medarbetare. Huruvida det lika omedelbart tedde sig så för hans kamera, eller om den opartiska fotografiska plåten först representerar ett ganska sent led i framställningen nödgas vi beklagligtvis lämna oafgjordt. Det saknar i hvarje fall icke sitt intresse att se hur det berömda rötmanadsdjuret motsvarar alla på detsamma ställda förväntningar.

Foto. H. Wighlm, Ockelbo.

Kliché: Bengt Silfversparre.

KAPPLÖPNING MED VATTENHINDER. Ett af numren vid i Ockelbo nyligen hållna idrottstävlingar.

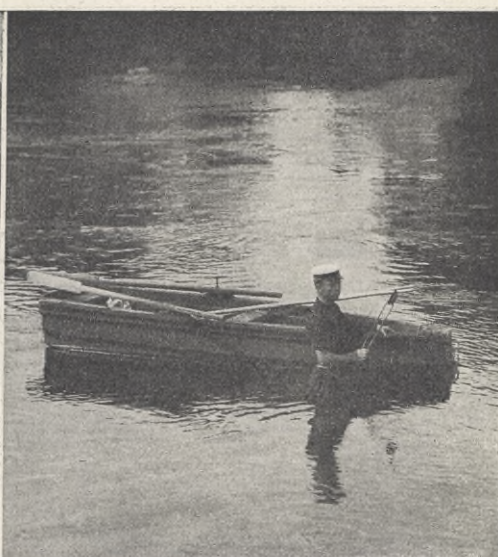

Foto. Charles Widén, Laholm.

PÄRLFISKE I LAGAN.

Pärlfiske bedrivs f. n. med stor ifver i Lagan af stora och små af Laholms befolkning. Det har fiskats pärlor i Laholms närmaste omnejd till ett värde af ända uppåt 500 å 600 kr. i veckan,

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm—Öbg.

dan tagit i skärskådande. Det är nämligen kranhufvudet till den gamla mastkranen på varfvet. Denna byggdes, då varfvet anlades. År 1772 undergick den en genomgripande reparation och gjorde sedan tjänst ända in i våra dagar, till den 29 augusti 1889, då den fälldes.

Efter vandringen bland dessa gamla minnen slå vi oss ned på en af sofforna under parkens kastanjer och almar, hvars rika löfverk öfverskuggar nästan hela den lilla platsen,

Det är middag. Varfsklockans klämtningar tränga dämpadt in och blanda sig med den stilla hvisknin-

gen i det gröna taket öfver oss. Sakta dö klockans toner åter bort och till vår undangömda vrå när ej ett ljud af det rörliga lifvet utanför, i verkstäderna och dockorna. Sparsamt tränga solens strålar ned mellan grenarna och den underbara halfdagern harmonierar rogifvande med böljornas entoniga men melodiska sång utanför syrenhäcken och det stilla suset i trädens kronor. Man gripes af en stämning full af vemod då blickarna draga förbi de gamla bilder, som nu glömda och icke glömda örlogsflottans män en gång kärleksfullt putsat och vårdat.

Tor Stene.

FRÅN DROTTNING SOFIAS SOMMARVISTELSE Å KOLMÅRDEN.

Efter fotografi.

ERIKSBERG, DROTTNINGENS SOMMARHEM Å KOLMÅRDEN.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm.—Gbg

Drottning Sofia har af sin vistelse i Kolmårdens friska luft befunnit sig synnerligen väl och kommer förmodligen äfven nästa sommar att återvända till

Eriksberg. Det ståtliga och vackert belägna godset tillhör ryttmästaren Trozelli på Björnsnäs.

Efter fotografi.

VY AF PARKEN VID ERIKSBERG.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm.—Gbg

K. F. U. M.-SÅNGARNE I AMERIKA.
SNAPSHOTS FÖR H. 8. D.

1. OMBORD PÅ »OCEANIC». Dir. Lindquist (X). På dennes högra sida körens solister, herr Husberg (i hvit dräkt) och Johansson.

2. SÅNGARNES HOTELL I NEW-YORK. Tvänne hotell detektiver. X Hvarjeamerikanskt hotell har sina egna detektiver som tillhöra state-polisen. Dessas hufvudsakligaste göra är att lägga sin näsa i allt som icke angår dem.

Efter fotografier.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stlm.—Gtg.

3. UTANFÖR TIDNINGEN HERALDS PALATS VID BROADWAY. Urtaflorna visa den ena amerikansk den andra europeisk tid. Mellan sångarne red. R. F. Woodward, veteran från syd-kriget. Man har just aflagt ett besök i tidningens tryckeri. Red. W. omhuldade på det frikostigaste sina gäster.

4. UTANFÖR HOTELLET. Gatsopare. En sådan är i U. S. A. en "statens ämbetsmän" med stort anseende. Det behöfs politisk "pull" för att erhålla en sådan syssla.

5. SÅNGARE UNDER EN AF »UPPHÖJDA» JÄRNVÄGENS STATIONER, väntande på elektriska spårvagnen att taga den till båten. Direktör Lindquist (X).

6. BADANDE SÅNGARE I CONEY ISLAND.

EN HÄLSNING FRÅN VILDMARKEN.

FÖR HVAR 8 DAG AF O. A. G. W.

Florencio, V. Amerika 6 nov. 1905.

Min vän!

Jag tycker mig se din förvåning, då du under detta bref läser namnet af en gammal kamrat, som du kanske länge ansett död och begravnen. Och du undrar, hvad som ger mig anledning att skriva till dig nu efter så många års tystnad. Ser du, jag står nu i begrepp att säga farväl å civilisationen, om man nu kan tala om någon sådan här i Florencio, säga farväl åt den för alltid. Och nu, innan jag lefvande begravner mig därinne i de tysta, utforskade skogarnes oändlighet, är det mig omöjligt att lämna den värld jag en gång tillhört utan att sända någon därute min hälsning och mitt farväl. Och i främsta rummet kom jag då att tänka på dig, bänkkamraten från skolären, vännen från min korta studenttid. Jag vet, att du med förståelse skall trycka min hand till farväl, så vida du ännu bär något af den gamle Karl Viktor inom dig.

För att du skall kunna förstå mig, måste jag först och främst erinra dig om, hvad som för nu snart 12 år sedan förmäde mig att lämna fäderneslandet. Äfventyrlusten — sade man i allmänhet. Kanske låg det någon sanning däri, men från våra ofta nog så hetsiga debatter hemma på våra ofta nog så anspråkslösa studentrum känner du nog, att det i lika hög grad om icke mera var det äckel, som grep mig vid att se och lefva bland allt det lumpna, leda och lemmalytta, som trängdes på alla kanter därhemma. Ingen känsla, ingen entusiasm för stora gemensamma mål. Små futtiga partysynpunkter öfverallt, brist på vilja eller förmåga att erkänna något som låg utanför den egna begränsade horisonten, såsom godt och berättigadt, intrigspelet och afundsjuka, jolmigt pjunk och liknöjdhet, ord, men ingen ärlig trotsig handling. Jag måste ut, om jag inte skulle kvävas. Jag ville ha frihet att handla och tänka efter min egen personlighets kraf, utan att i hvarje ögonblick känna en nedärfd konventionalisms tusen fjättrar hindra mig. Tolf års växlande öden ha bättre lärt mig känna lifvet och döma människorna mildare. De äro sig tämligen lika öfverallt, dåliga och en smula bättre. Men tjusningen i mitt lif har legat i att vara fri, inte ha något skydd utom mitt eget, intet att lita på utom mig själf. Och hvar jag än varit har det gällt att spänna senorna och hårda nerverna, tänka och handla slag i slag, våga lifvet — vinna eller förlora. Och hur hårda stötarna för tillvaron än gett min trotsiga frihetsdröm, helt knäcka den har den aldrig förmått.

Jag hade samlat lite pengar — hvad skall man annars göra med dem här — och gjorde den långa resan ner till Parà för att lukta på civilisationen ett slag och se, om jag händelsevis mognat för återinträde i samhället än. Mig tycktes att er omhuldade civilisation stank lika rutten som förut, och jag längtade snart tillbaka till Purùs friska vatten, urskogens djupa tystnad och stora heliga skönhet. Och det var då, som det beslut mognade, hvilket jag nu går att sätta i verket. Men innan jag berättar därom, måste jag först tala om för dig de episoder i mitt lif härute, som gifvit uppslaget härtill.

De sista sex åren har jag drivit byteshandel mellan stammarne utefter Amazonas bifoder och kompaniet — jag har inte kunnat förmå mig att gå in i dess tjänst. Det var särskildt en liten stam Aroaker vid Purùs biflod Tagsara, som jag ofta besökte. Aroakerna utgöra för rästen en egendomlig grupp inom indianfolken, och man har nästan svårt att tro, att det är ett sådant, man har framför sig. Hyn är knappast mörkare än syd-européernas, och dragen ofta

klassiskt rena. Särskildt utmärka sig kvinnorna för sin skönhet — efter rent europeiska begrepp. Hudfärgen är som mörk oliv, håret glänsande svart, munnen liten med svällande läppar, växten fullig, men ofta smidig. Sederna äro förstas ett naturfolks, och lidelserna segra väl oftast öfver de moraliska instinkterna.

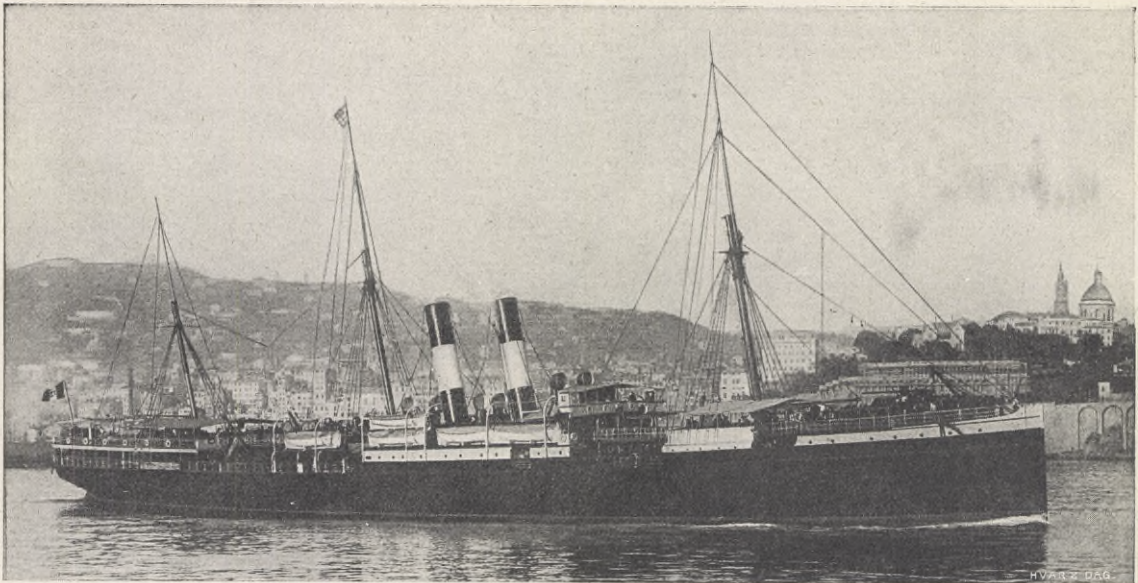
När jag besökte dem brukade jag oftast gästa Libbus hus. Och en gång då jag på en jakt blef sårad af en pil — lyckligtvis inte förgiftad! — och länge måste hålla mig till sängs ombord, så lät han sin då 14-åriga dotter Mocha vara hos mig och hjälpa mig. Under min långa konvalescenttid fäste jag mig allt mera vid henne. Hennes försagda och blyga väsen var så olik allt, hvad jag var van vid. Hon hade den finkänsliga ömhet, som kanske är den kvinnliga dygd, jag bäst förstår att uppskatta. Hennes hand var lätt och varsam, när hon skötte om mitt sår eller lade svalkande örter på min feberheta panna. När hon satt vid mina fötter och sjöng sina stamfränders sorgsna, entoniga sånger, sågo hennes ögon långt borta i drömmarnes och sagornas underbara länder. Jag intresserade mig för henne och började smått uppfostra henne och undervisa henne om lite af hvarje-handa, hvad vår bildning har godt och bra. Det var en underbar värld, som öppnades för hennes ouppodlade men mottagliga själ, och med sin snabba uppfattning och friska intelligens tillägnade hon sig förvänsvärdt snart, hvad jag lärde henne.

Det var under denna tid, som olyckan kom öfver hennes familj. En dag hade hennes far rott sin hustru Muba och Kopu hustru i sin korial utför katarakten. Genom någon oförsiktighet kom korialen att stjälpas och alla kommo i vattnet. Libbu och Muba lyckades rädda sig på en flytande stock, men då den andra kvinnan skulle klänga sig fast vid den, hotade hon att dränka dem alla. Då tog Libbu en pil och stötte den i hennes strupe. De två räddade sig, men när Kopu fick veta, att Libbu dödat hans hustru svor han hämnd, sedan Libbu vägrat skadestånd, och de äldstes råd befriat honom från ansvar. Och en aroak hvilade icke, förrän han hämnats. Det kan dröja månader och år, innan den kommer, men han lurar på sitt offer, tills hans tid kommer.

En dag, då Libbu varit ute på floden och fiskat, landade han korialen några mil söder om byn för att hvila på stranden. Nu går kenaiman — den som skall hämnas — ofta så till väga, att han tager några nypor af pulvriseradt mochi och strör på den sofandes läppar, så att han skall inandas giftet. Kopu hade följt och utspejat Libbu, och när denne vaknade, sade honom de brännande smärtorna i hans kropp, den osläckliga törsten och den tärande febern, att han var dödens säkra byte. Inom fyra veckor var han förvandlad till ett genomskinligt skelett och dog i de mest fruktansvärda plågor. Kort därefter lämnade jag byn och reste åter utför floden.

Först efter sex månader kom jag tillbaka. Mocha och hennes moder lefde nu ensamma, och jag fick af den senare höra, att Kopu sökt göra sig vän med henne, men då hon visste att han svurit döda både henne och Libbu, misstrodde hon honom. När han på detta sätt ej lyckats öfverlista henne, hade han utträd ut stammen, målat sig i den utstötta kenaimans färger och försvunnit i skogarne. Hon lefde därför i ständig fruktan för hans hämnd.

Det drog året om, innan jag åter kom till aroakerbyn. Kopu hade ej på länge synts till, och vi började tro, att han tröttnat på sin väntan att hämnas eller själf råkat ut för någon af vildmarkens tusen faror. En dag var jag med några af infödingarne ute på jakt efter alligatorer, då plötsligt ett skärande jämmerrop

Efter fotograf.

DEN UTANFÖR CARTAGENA FÖROLYCKADE EMIGRANTÅNGAREN SIRIO LÄMNAR GENUAS_HAMN.

Klisché: Kem. A.-B. Bengt Skjerveparre Öthlm—Öhg.

trängde till oss inifrån urskogen. Jag lät skyndsamt landa korialen och arbetade mig hastigast möjligt fram genom urskogen mot det håll, från hvilket ropet kommit. Snart varseblef jag Mocha komma ilande fram mellan träden. Hennes unga kropp böjde sig

smidigt mellan lianernas täta nätverk, håret fladdrade om hennes af ångest bleka ansikte, och bröstet häfdes i våldsam ansträngning. Efter henne, smidig som en jaguar, ohygglig i sin fantastiska tatuering, störtade Kopu fram med bågen i handen. Skogen var för tät för att kan skulle kunna stanna och skjuta. Knappast femtio steg från mig gick den vilda jakten, då Mocha med utrop af förskräckelse kastade sig åt sidan i ett vigt språng öfver en hög, kullfallen trädstam. Men en förrädisk lian snärjde sig om hennes fot, och hon störtade handlöst ned på andra sidan. I nästa ögonblick stod Kopu med ett språng på stammen. Med ett hänskratt lade han pilen till bågsträngen, långsamt som för att njuta sitt offers marter; hans ögon rullade vildt, tänderna lyste hvita och lystna, näsborrarna vidgades ut som på ett rofdjur, som vädrar blod.

Efter porträtt.

Klisché: Bengt Skjerveparre

DUELLERANDE FRANSKA GENERALER.

GENERAL ANDRÉ
omedelbart efter duellen.

GENERAL NEGRIER
lämnar valplatsen.

Tvenne 70-åriga kämpar och generaler råkade nyligen med anledning af en tidsningsartikel i meningsutbyte som naturligtvis slöt med en — lyckligtvis oblodig — duell.

Min studsare hade jag kastat i båten. Det täta löfverket skymde nästan bort honom, men i ett ögonblick låg revolvern på ögat och skottet brann af. Blixtnabbt sjönk han ned på andra sidan trädstammen. Jag såg hans hand hvila i säkert stöd mot trädstammen, hörde den svaga klangen af bågsträngen, som spändes. I nästa ögonblick måste jag skjuta och träffa, eller var jag själf dödens. Men innan jag hunnit trycka af, vacklade han till och försvann med ett gurglande ljud bakom trädet. Pilen på den redan spända strängen flög i väg och fastnade knappast en fot från min axel. Jag skyndade genast bort för att se, hvad som inträffat, men möttes af den ännu af rådsda darrande Mocha, som ropade:

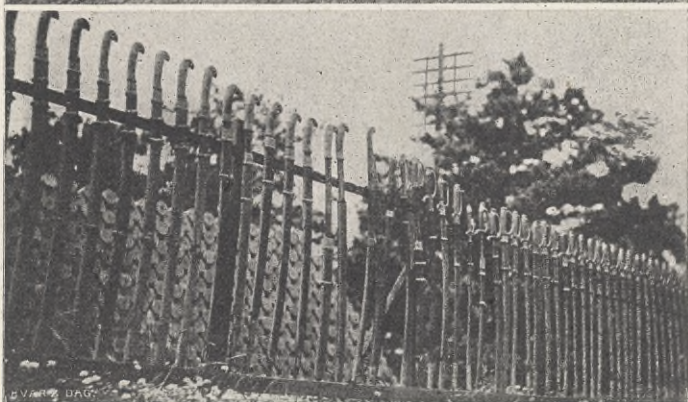
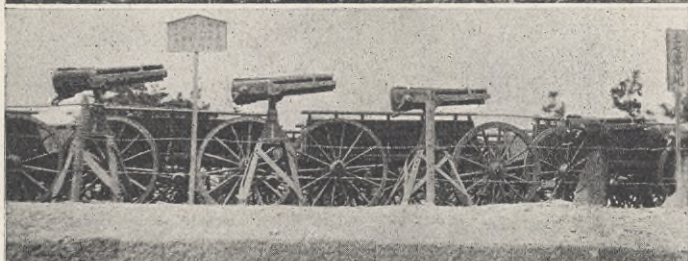
— Herre, akta er, herre! Ormen, ormen! Forsiktigt steg jag upp på trädstammen och såg då på andra sidan Kopu ligga utsträckt i dödens sista kramptryckningar. En smal, skimrande orm hade slingrat sig om hans arm och huggit sina giftiga tänder i hans hals. Ett skott ur min revolver och både ormen och Kopu upphörde att leva.

Gråtande berättade Mocha, att hon och hennes moder hade varit ute för att samla rötter, då Kopu öfverraskade dem, dödadt modern och förföljt henne själf. Hon hade varseblifvit ormen och kastat sig åt sidan, och den hade i sista ögonblicket räddat oss båda.

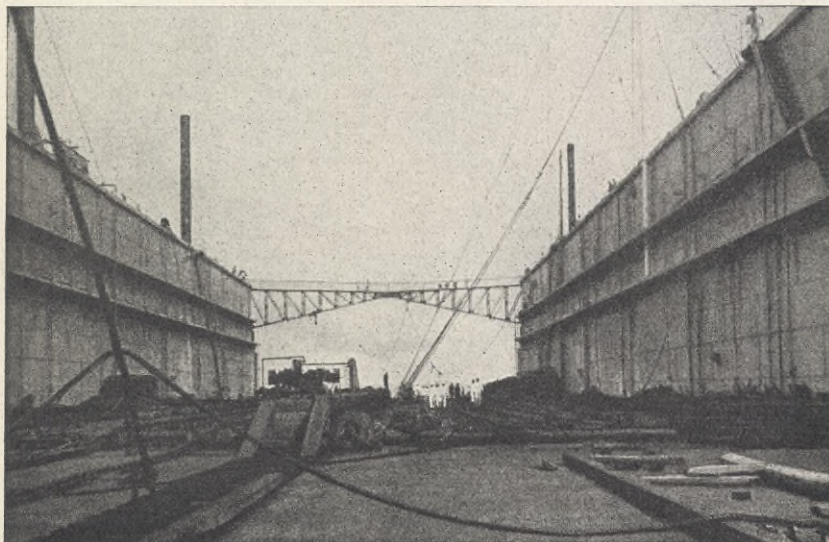
När besättningen kom, kastade vi Kopus kropp i floden till föda åt alligatorerna. Att beskriva det rundliga kavarus, som bynnevävarne togo sig vid moderns begrafning, skulle endast trötta dig. Men min sorg var, hvad som skulle blifva af Mocha.

Jag har redan antydtt för dig, att hon inte var som kvinnorna af sin stam. Hon var mild och god, ömtålig som en fin blomma. De lärdomar, jag under min konvalescenttid gifvit henne, hade slagit rot hos henne och kommit hennes själ att växa långt utöfver hennes stam från dess snäfva horisont. Hon skulle tyna bort i sin naturliga omgivning. Till sin systers hus skulle hon kommit, arbetat där som en slafvinna, tills hon blifvit en mans slafvinna. Jag såg hur hon fasade för framtiden och jag glömmmer aldrig med hvilken fröjd hennes mörka ögon lyste, när jag erbjöd henne att få följa mig. Med naturbarnets impulsivitet tänkte hon ej ett ögonblick på hvad det kunde betyda för hennes framtid att så rycka sig loss med roten från sin hembygd, endast hon fick komma bort, bort från denna by, där hon pröfvat så mycken årslång ångest och sorg. En hederlig vedergällning åt hennes syster för den förlorade arbetskraften, och saken var uppgjord.

Det skulle föra mig för långt att skildra de tvenne år, vi nu följts åt. Nog af, jag har "civiliserat" henne på mitti vis. Hvad jag har funnit godt och nyttigt af vår kultur, det har jag lärt henne. Vid mina fötter har hon suttit och lyssnat, när jag talat till henne om sanningens, rättvisans, godhetens och kärlekens idéer, lyssnat med hela sin själ medan båten glidit öfver de mörka vattnen, med de stora oändliga skogarnes heliga tystnad omkring oss och söderns djupa stjärneflammande himmel öfver oss. Hon har växt upp till kvinna, och mitt eget jag är den jordmån ur hvilken hon hämtat sin näring. Hur

FRÅN DEN STORA UTSTÄLLNINGEN NÄRA TOKIO AF BYTE FRÅN KRIGET MED RYSSLAND. Nederst en häck bildad af svärd tagna från ryska kavalleriet.

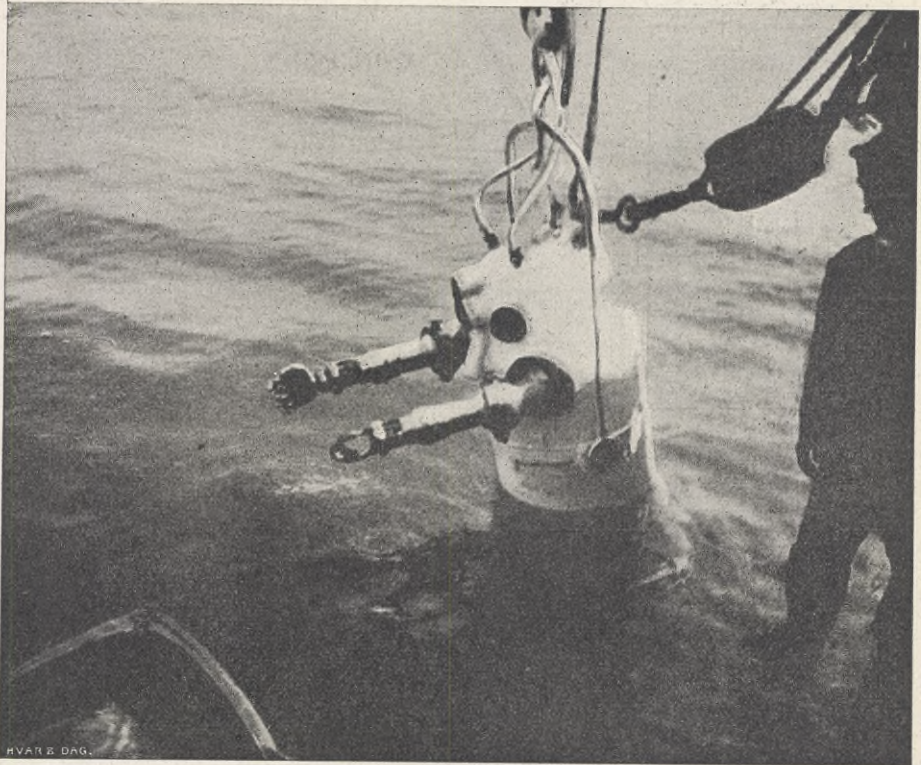
FLYTDOKKAN »ADMIRAL DEWEY» I SINGAPORES HAMN. Scen ombord. Den har hitbogerats från Amerika af 3 stora ångare i tandem. Öfverresan tog 6 månader och var förenad med stora svårigheter, då bogserkablarna trots sin kolossala tjocklek oupphörligt sprungit sönder.

skulle jag kunna skilja mig från henne? Hennes röst är vek, som aftonbrisens fläktar i vassen på Purus stränder, hennes hand är lätt och fin, hennes kind har olivens färg och persikans mjuka fjun, hennes tänder lysa som pärlor i blodröd sammet, hennes hår är mjukt som silke, hennes växt är smidig och lätt, hennes ögon kunna än drömma i dunkel trånad som de mörka källorna i skogarnes eviga skugga, än lysa med Sirius sällsamma glöd från den mörka himlen. Hennes hjärta är godt, hennes sinne är rent. Hur skulle jag kunna undgå att älska henne?

Och därpå kommer mitt beslut. Jag är trött vid att irra från trakt till trakt. Världen lockar mig icke tillbaka. Men naturen drager mig till sig. Den på

EN MODÄRN DYK-
APPARAT.

Armarna äro artificiella och manövreras inifrån af dykaren. Hjälmens är försedd med en elektrisk lanternerna. Mycket tunga föremål kunna lyftas med denna nya modell, som har blifvit officiellt antagen af italienska marinen. Apparaten är konstruerad af italienaren Restucci.

HVAR 8 DAG.

Kliché: Bengt Sjöforsparv.

tusen oförsökta möjligheter rika naturen i dessa utforskade vidder lockar min håg. Långt borta vid någon klart böljande flods stränder skola vi söka vårt hem. Där vilja vi bryta mark och odla. Ett kungarrike för oss själva, ingens herre och ingens slaf.

Där skall jag kanske ha mod att se ett släkte växa upp efter mig. Jag skulle inte ha det därhemma. Starkt, modigt och godt skall jag se det växa. En dröm säger du. Ja, en dröm kanske, men mitt lufs fagreste dröm.

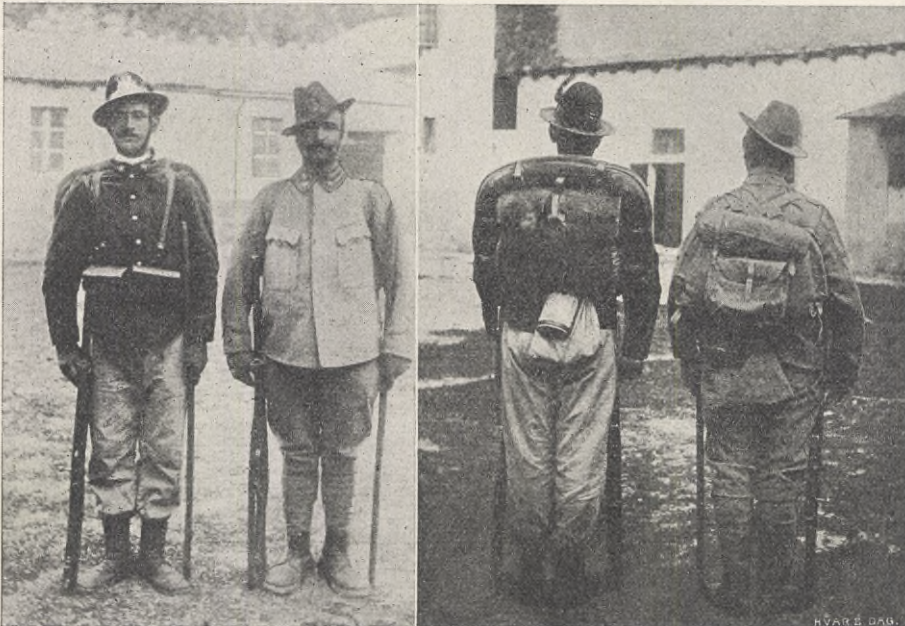
Kanske skola vi snart dö därinne. Ensamma. Kanske skall vindens sus i de höga kronorna blifva vår enda själaringning, och vildmarkens oändlighet svepa glömskans ogenomträngliga slöja kring tvänne människor, som funnit hvarandra öfver haf och folk och kultur, älskat och varit lyckliga.

Mocha sitter här hos mig. Hon vet att jag sänder mitt farväl till en vän därute i det stora obekanta som jag kallar världen. Och jag vet att hon anar, hvad jag känner i detta ögonblick. Hennes ögon lysa i fuktigt skimmer, och de smala fingrarne bryta en vildmarksblomma ur den krans, med hvilken hon i kväll skall smycka sig till brud.

Det är vår hälsning till dig.

Din vän

Sten Mauritz.

Efter fotografi.

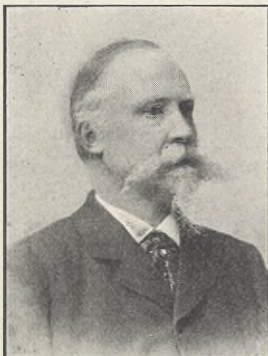
Kliché: Bengt Sjöforsparv.

DE ITALIENSKA ALPJÄGARNES NYA UNIFORM JÄMFÖRD MED DEN GAMLA. Den nya uniformen är af grått ylletyg. Patronväskan bäres under rocken så att denna sitter bekvämare och erbjuder större rörelsefrihet.

R. E. NORBERG.

80 år fyllde nyligen i Göteborg förre kamreraren Robert Emil Norberg, hvilken i 50 år varit mycket verksam och dugande i stadens tjänst, vid rådhus, kansli och storbhuskammaren samt nu senast fattigvårdstjänsteman i 33 år.

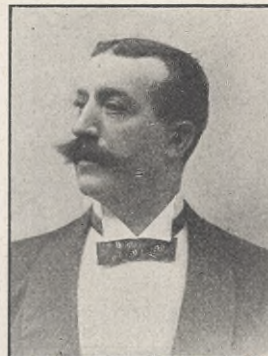
B. LINDGREN.

65 år fyllde den 7 aug. borgmästaren Bertrand Lindgren i Oskarshamn. Stud.-ex. 59, hofrättsex. 63, borgmästare i Oskarshamn sedan 74. Led. af Riksd. A. K. under 25 riksdagar. Mångårig landstingsman m. m.

C. G. EDMAN.

60 år fyllde den 26 juli kansli-sekreteraren i civildepartementet Carl Gustaf Edman. Stud.-ent 65, ex. till rättegångsverken och kansliex. 68, e. o. tjänsteman i civildepart. och Svea hofrätt. 72 vice häradshöfding. 89 ord. kansli-sekreterare i civildepartementet.

L. EKBERG.

50 år fyller den 18 aug. godsägaren Lars Ekberg på Dagsnäs (Skaraborgs län). Häradssdomare, led. af hushållningssällskapets förvaltningsutskott E innehar dessutom en hel del kommunala uppdrag samt revisions- och kommittéuppdrag inom olika områden.

C. E. M. HOLMERTZ.

Afsked har beviljats krigsrådet o. byråchefen C. E. M. Holmertz. F. 40, stud.-ex. 59, kam.-ex. 64, e. o. tjänsteman i krigskollegium 65, kanslist i armeförvaltningen 75, krigsråd 92, krigskommissarie 77, sekreterare vid kongens hospital 78, t. l. generalmönstr.-kommissarie 69-79, kanslist o. registrator hos Riksd. A. K. 70-78.

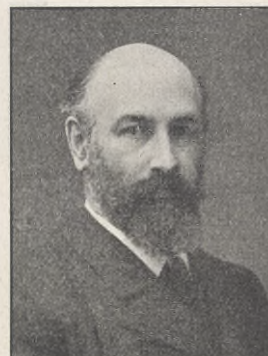
G. MAGNUSSON.

Skeppsmäklaren kapten Gustaf Magnusson, Warberg, fyllde den 8 aug. 60 år. Sedan 85 medlem af hamnstyrelsen, sedan 80 ledamot af stadsfullmäktige Mångårig brandchef, ordf. i sjömanshusdirektionen o. som sakkunnig i sjörättsmål bisittare i rådhusrätten. Anlitad som prisdomare vid utställningar.

A. J. B. v. STRUSSENFELT.

Översten Alexander Johan Baltzar von Strussenfelt fyllde den 5 aug. 60 år. Underlöjtn. vid Göta artillerireg. 64, major 94, t. f. chef för Gottlands artillerikår 95, major och chef därstädes s. å., överstelöjtnant 98, överste i armén 05, afsked från regementet 06.

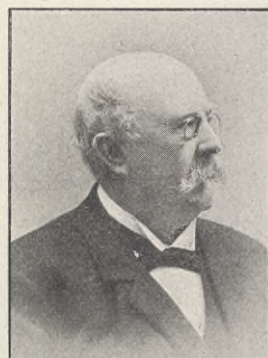
C. R. LAMM.

50 fyllde den 4 aug. ingenjören Carl Robert Lamm, hvilken efter olika belattningar vid den af hans fader grundade Ludvigsbjergs mek. verkstad i Sthlm, var verkst. direktör därstädes 81-03. L. har sedermera inköpt och återuppbyggt Näsby slott i Danderyd, där han bedriver mönsterlandbruk. Innehafvare af storartade konstsamlingar.

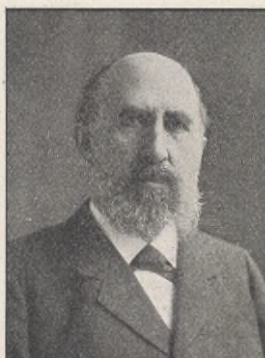
W. A. G. NISBETH.

Översten i armén Waldemar Anshelm Gotthard Nisbeth fyller den 24 aug. 65 år. U.-löjtn. vid Upplands reg. 60, överstelöjtn. 91, överstelöjtn. och chef för Jämtl. fältjäreg. 94, överste 95, överste o. chef för Västmanlands reg. 97, afsked 02. Kommunalman.

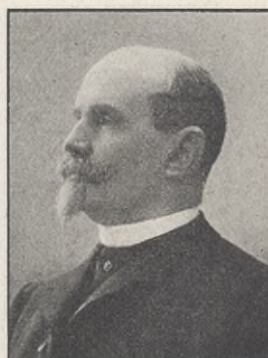
W. HAMMAR.

Rådmannen och stadsfogden Wilhelm Hammar i Falköping fyllde den 3 aug. 65 år. 82 stadsfogde i Falköping, sedan 98 rådmän därst. Mångårig sekr. i Falköpings stadsfullmäktige och byggnadsnämnd.

J. A. MURRAY.

Apotekaren Johan Axel Georg Murray i Sthlm fyllde den 5 aug. 65 år. Apotekarex. 67, inneh. sedan 78 privilegium å apoteket Svanen i Sthlm. Kyrkor-sled., skolr.-sled., led. i öfverstyr. för Stockholms stads folkskolor, led. af Svenska läkaresällskapet, Apotekaresocieteten direkt. m. m.

F. A. VON GERBER.

60 år fyllde den 22 juli majoren Fredrik Anton von Gerber. Und.-löjtn. vid husarregementet Konung Carl XV 66 S. å transport till d. v. Gotlands nat. Bev. Löjtnant 74, kapt. o. kompanichef 86. Afsked 97, major i armén, 02, sedan 99 öfverkontrollör vid brännvinstillverknigen.

PORTRÄTTGALLERI

P. A. ROSÉN. †

Den 6 aug. afled i Arlöf (Burlöfs församl.) kyrkoherden Peter Andersson Rosén. Född 23, stud.-ex. 46, prästvigd 52, kyrkoherde i Skanör 72, i Burlöf sedan 84.

W. G. J. HENSCHÉN. †

F. d. krigskamreraren i kungl. arméförvaltningen, Wilhelm Gustaf Jakob Henschén afled i Stockholm den 14 juli. Född 40, stud.-ex. 62, kameralex. 64, e. o. tjänsteman i arméförvaltningen 68, revisor 81, kamrerare 93, afsked 05.

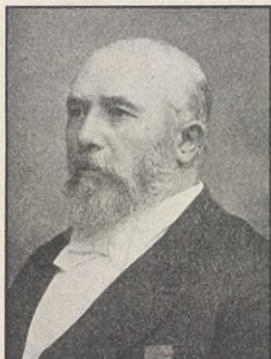
G. A. FRIS. †

Direktören för Hylin & Co. Fabrics A.-B. i Stockholm, ingenjör Gösta Fris, afled i Ronneby den 31 juli, 52 år gammal. Mångårig led. af Stockholms stads fattigvårdsnämnd och ordf. i Katarina fattigvårdsstyrelse samt i delegerade för beviljandet af fattigvård. Medlem af Katarina kyrkoråd m. m.

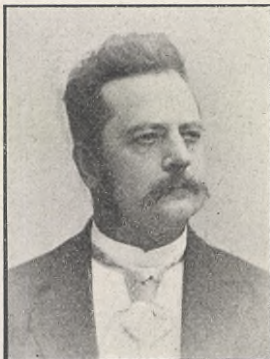
C. W. SVARTLING. †

Stadsläkaren med. lic. Carl Wilhelm Svartling afled i Falkenberg den 4 aug. Stud.-ex. 84, med. lic. 94, prakt. läkare i Falkenberg s. å., stadsläkare sedan 98. Kommunalman, led. af stadsfullmäktige m. m.

C. J. E. WESTIN. †

Den 2 aug. afled i Sthlm v. häradsb. Carl Jacob Eugène Westin. Född 33, stud.-ex. 51, hofrättsex. 58. E. o. kanslist samt auskultant i Svea hofrätt, e. o. notarie 59. V. häradsb. 62, e. o. kanslist i kammarrätten 64, kanslist 70, ord. not. 78, afsk. fr. kammarrätten 79. Kontrollant å underdomares stämpelpappersredovisning 85.

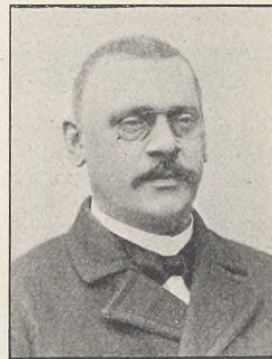
A. H. EKSTRÖM. †

Den 2 aug. afled i Stockholm, grosshandlaren Alfred Herman Ekström, 68 år gammal. Beklädd med åtskilliga kommunala uppdrag och stiftare sistlidna höst af Samfundet för unison sång, hvilket bl. a. sedan utgivit sångboken "Sjung, svenska folk!", som utgått i 40,000 exemplar.

E. G. FLODIN. †

Förste rådmannen, notarius publicus i Västerås Erik Gustaf Flodin afled den 3 aug. 60 år gammal. Stud.-ex. 67, v. häradsbördig 77, 1:ste rådmän och Notarius publicus 97.

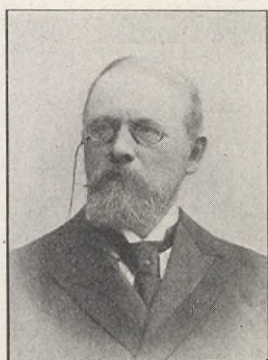
V. LUNDIN. †

Den 1 aug. afled i Stockholm civilingenjören Valfrid Lundin, 47 år gammal. Genomgick Tekniska högskolan och idkade sedermera omfattande byggnadsverksamhet i så väl huvudstaden som landsorten, där han uppförde många industriella byggnader.

O. F. FRICK. †

Den 2 aug. afled i Malmö grosshandlaren och konsuln Otto Fredrik Frick, 72 år gammal. Led. af stadsfullmäktige, ordförande i byggnadsnämnden, ledamot af skolrådet, sundhetsnämnden, bevilningsberedningen, ledamot af ett flertal kommittéer m. m.

L. A. G. ISBERG. †

F. d. distriktschefen vid statens järnvägar Lars Anders Georg Isberg afled den 29 juli, 68 år gammal. Stud.-ex. 56, krigshögskoleex. 61, elev. vid statens järnvägsbyggnader 57, nivellör 62, stationsing. 72, bandirektör 75, distriktschef 98, afsked 05. Fullmäktig i statens järnv. pensionsinrättning.

BLIF MEDARBETARE I H. 8. D.

Skrif aldrig och fråga först — tid går därvid förlorad — utan insänd hvad Ni tror lämpar sig för tidningen, vare sig berättelser, uppsatser eller goda fotografier af tilldragelser m. m. för dagen.

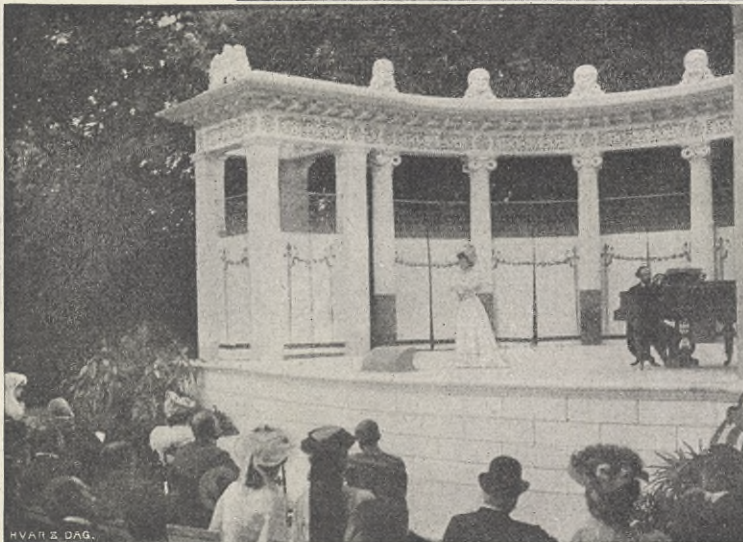
OBS!

SKRIF BLOTT PÅ EN SIDA AF PAPPERET VID INSÄNDANDE AF BIDRAG TILL HVAR 8 DAG.

DET FRANSKA ÅLDERDOMSHEMMET FÖR DRAMATISKA ARTISTER.

FRÅN HVAR 8 DAGS KORRESPONDENT I PARIS.

Äfven konstens obetänksamma barn börja allt mer tänka på att trygga den lefnadsafton som tack vare försvinnandet af publikens ynnest ofta kommitarmodet nära. Det är ju ej länge sedan *vår* främsta skådespelerska i varma ordalag talade för ett de sceniska artisternas själfhjälpsföretag för ålderdomen med idén tydligen hämtad från Frankrike. Där ha nämligen sedan lång tid tillbaka de "mutualistiska" idéerna haft att glädja sig åt stor spridning äfven bland teaterartisterna som ägt såväl sjuk-

HVAR 8 DAG.

DEN TILL HEMMET HÖRANDE TEATERN. (Se H. 8. D. VI:33).

pensionskassor. Rätt betecknande är att Coquelin den yngre bär sin hederslegion ej därför att han är en af Frankrikes främsta aktörer utan därför att han är framstående mutualist. Just nu har han lagt en ny seger till sina föregående: för några dagar sedan in-

ogiges det första ålderdomshemmet för skådespelare. Medel till företaget har vunnits genom försäljande af lotteribiljetter i teaterne och det stort tilltagna etablissementet vid Pont-aux-Dames lämnar intet att önska i fråga om trefnad och komfort: Molières byst pryder den lummiga parken och på den lilla "husscenen" kunna Thalias tjänare och tjänarinnor åter tro sig på de tiljor som föreställa världen. Företaget har haft att glädja sig åt allmänhetens alldeles särskilda intresse och Coquelin fick uppläsa den af presidentens sekreterare författade invigningsprologen i närvaro af presidenten, regeringens samtliga ledamöter och parlamentets presidenter. Och under det den odödliga Sarah ej vare sig som skådespelerska eller teaterdirektis ansetts värdig det åtrådda röda bandet kunde presidenten bjuda en "rosett" t. o. m. åt hemmets blifvande matmoder.

Efter fotografier

Klisché: Bengt Nilfversparre.

»HÖSTSOL». President Fallières (1) besöker och inviger det af Coquelin ainé (2) grundade hemmet i Pont-aux-dames för åldriga dramatiska artister.

Adressera **allt** som rör tidningen till

REDAKTIONEN AF HVAR 8 DAG, GÖTEBORG

ej till någon personligen.

Dröjsmål med införandet blir vanligen följden om detta icke iakttages.